

Växtproduktionsekologi
Crop production ecology
Swedish University of Agricultural Sciences

PM Plan R6-206 Sortförsök med ängsgröe

Version 2013-04-07 säsongen 2013

Magnus Halling

Variabelkoder angivna – frågetecken betyder skördenummer

Sådd utan skyddsgröda

Allmänt om graderingar

1. Vid gradering efter **0-100 procentskala** används i intervallet 10-90 normalt inte större upplösning än 5 eller 10 procentenheter. I intervallen 0-10 och 90-100 bör man ange värdet på en procentenhet när. Vid gradering av skadegörare kan det vid mycket små angrepp vara motiverat att gradera på en tiondedel när.
2. Vid **gradering 0-100** betyder vanligtvis 0 att det som graderas, inte alls förekommer och 100 att det förekommer fullt ut.
3. Vid gradering av **skador** av olika slag anges hur stor andel av en given blad- eller stjälkkyta som är skadad/angripen
4. Gradering av **botanisk sammansättning** och ogräsförekomst i procentandelar är svår och kräver god erfarenhet. Det är t.ex. lätt att överskatta andelen bredbladiga, högvuxna och lågvuxna växter och underskatta andelen gräs i ett blandbestånd. Procentandelen skall hänföras till vikten i torkad form. Var försiktig att dra ned en art vid gradering eftersom ögat luras av att andelen icke sådda arter kan se större ut än vad den är och några % påverkar andelen ren gröda mycket vid omräkningen som sedan görs.
5. Vid **gradering av marktäckning** är 0=ingen täckning av efterfrågad fraktion över hela rutan, 100=full täckning av efterfrågad fraktion hela rutan.
6. Vid **redovisning** av graderingsvärdena ska alltid datum anges.

ANLÄGGNINGSÅRET

Försöksplats: Välj en jämn och kvickrotsfri plats året före anläggningen.

Rutstorlek: Brutto 15-20 m², netto minst 10 m².

Jordprov: På nya försöksplatser uttas före gödningen ett generalprov från matjorden. Provet skickas av försöksutföraren till Agri Lab AB, Ulls väg 33, 756 51 Uppsala.

Gödning: P och K enl. markkartan. Normgiva 30 kg P och 60 kg K per ha, eller vid förrådsgödning 60 kg P och 160 kg K per ha.
N-gödning: 50 kg N per ha ges före sådden. Kvävegödningen skall utföras av försöksutföraren. Om skyddssäd använts gödglas efter dess skörd gräsen med 50 kg N/ha vid befarad brist på N.

Mätare: Sorten Kupol vid anläggning 2010 (ingen anläggning 2013)

Antal block: Tre

Sådd: Anläggningen sker i första hand i renbestånd och utan skyddsgröda. Sådden utföres då under **juli månad**. Fröet myllas grunt, såbädden vältas före och efter sådden.

Vallfrö: Tillhandahålls av sortägarna.

Utsädesmängd: Se särskild utsädeslista.

Radavstånd: Normalt 12,5 cm.

Rutfördelning: OBS! Följ den rutfördelning som finns angiven på fältkortet!

Ogräsbekämpning: Besprutning med Basagran MCPA och dosen 3,5 l/ha då ängsgröeplantorna har 2-3 blad.

Observationer och graderingar:

Före skyddssädens skörd antecknas:

Förekomst av skador och deras omfattning på hösten i 0-100 procent (DA.SF) - **rutvis**.

Gradering av liggsäd i 0-100 procent (100 när grödan står rätt upp) (LOD) – **rutvis** (om skyddssäd använts)

På hösten

Gradering av beståndets marktäckning i fraktionerna a) levande vitklöver (CV.SF.LE) b) levande ängsgröe (CV.SF.GR), c) levande ej sådda arter (ogräs, CV.SF.WE) samt d) bar mark och döda plantor (CV.SF.BG) i 0-100 procent av fullt bestånd för varje fraktion (se Allmänt om graderingar) – **rutvis**.

Graderas efter tillväxtens slut för att bedöma beståndets ingång på hösten. Obs! Fyll i samtliga uppgifter som begärs på fältkortet.

Skörd av skyddssäd: Bildas svår liggsäd skall skyddssäden snarast skördas och bortföras från försöksplatsen. Skyddssäden skördas för övrigt så fort den är mogen. Stubbhöjd omkring 15 cm.

Kärnskördens storlek uppskattas på 500 kg/ha när, kärnan behöver således inte vägas.

Halm och övriga skörderester avlägsnas från försöksplatsen omedelbart efter skörden.

Fältkort: Fältkort och listor laddas ner från Fältforsks hemsida, länk [här](#). Kopiera fältkortet och sänd in det efter anläggningen av försöket, senast den 15 juni.

Slutversionen av fältkortet skall vara Växtproduktionsekologi tillhanda senast två veckor efter höstgraderingen. Graderingsdata skall också skickas in elektroniskt.

Fakturerings Om R6-försök skickas fakturan till: SLU Fakturamottagning, Box 7090, 750 07 Uppsala. Ange referens 500MHG. Skicka också komplett fakturaunderlag direkt till magnus.halling@slu.se. Om B6-försök faktureras sortrepresentanterna direkt.

VALLÅREN

<u>Liggtid:</u>	3 vallår.
<u>Mätare:</u>	Sorten Kupol vid anläggning 2010
<u>Antal block:</u>	Tre
<u>Skötsel på våren:</u>	Ev. förna bortträffas tidigt på våren före gödsling.
<u>Gränsning:</u>	Då ängsgröen snabbt kan sprida sig mellan rutorna bör försöket gränsas årligen! Mekanisk gränsning fungerar bäst.
<u>Ogräsbekämpning:</u>	Om det finns en stor inblandning av icke sådd art (i första hand vitklöver) under vallåren så skall den bekämpas (på våren helst). Bästa medlet idag i vallgräs är Starane 180 (kallas också Spitfire 180) Jordbruksverkets information om medlet finns här .

Observationer och graderingar:På våren:

Förekomst av skador och deras omfattning i 0-100 procent (DA.SS) - **rutvis**.
 Gradering av beståndets marktäckning i fraktionerna a) levande vitklöver (CV.SS.LE) b) levande ängsgröe (CV.SS.GR), c) levande ej sådda arter (ogräs, CV.SS.WE) samt d) bar mark och döda plantor (CV.SS.BG) i 0-100 procent för varje fraktion (se Allmänt om graderingar) (CV.SS) - **rutvis**.
 Graderas precis när tillväxten kommit igång för att bedöma beståndets övervintring.

Före varje skörd:

Botaniskt utvecklingsstadium (G?.GR) enligt skala 1-7 (i slutet av detta PM) för varje sort, endast en heltalssiffra - **ledvis**.
 Uppskattning av 0-100 procent insådd art (GR?.EPW) - **rutvis**.
 Förekomst av skador och deras omfattning i 0-100 procent (DA?) - **rutvis**.
 Förekomst av sjukdomar och skadedjur i 0-100 procent (DIS?) – **rutvis**

På hösten:

Gradering av beståndets marktäckning i fraktionerna a) levande vitklöver (CV.SF.LE) b) levande ängsgröe (CV.SF.GR), c) levande ej sådda arter (ogräs, CV.SF.WE) samt d) bar mark och döda plantor (CV.SF.BG) i 0-100 procent av fullt bestånd för varje fraktion (se Allmänt om graderingar) – **rutvis**. Graderas efter tillväxtens slut för att bedöma beståndets ingång på hösten. Uppgifterna sparas och införs på nästa års fältkort (CV.SP).

Ange alla graderingar med endast ett tal i varje kolumn.

<u>Gödsling:</u>	<u>P och K</u> tillföres årligen på våren, normgiva 30 kg P och 100 kg K per ha. Vid befarad brist av K innan vintern så läggs en giva efter sista skörd på 30 kg K.
	<u>N-gödsling:</u> Totalt 200 kg N per ha, varav 60 kg N på våren och efter första skörd och 40 kg N efter 2:a respektive 3:e skörd.
<u>Skörd:</u>	<u>Antal skördar:</u> 4 per år.

Försöksmässig skörd från första vallåret. Enbart om beståndet är mycket glest och dåligt slutet tillämpas avslagning utan vägning, provtagning och graderingar enligt skördeschemat.

Tidpunkt för skörd: Alla sorter skördas samtidigt.

Riktdatum för skördar: 5 juni, 5 juli, 4 aug. och 5-10 sept.

Grönmassevikten för nettoparcellen i kg (Y?.KG) bestäms och noteras. Om vikten innehåller en tara eller måste räknas om måste det noga framgå.

Beräkning av skördeyta. För beräkning av nettobredden av den skördade parcellen läggs ett halvt radavstånd till från centrum från varje ytterrad. Exempel: Om parcellen har tolv rader med 12,5 cm mellan varje rad blir bredden $11 \cdot 12,5 \text{ cm} + 2 \cdot 6,25 \text{ cm} = 1,5 \text{ m}$.

Är skörden vid riktdatumet så låg att vägning och provtagning ej kan ske, putsa av försöket utan vägning och provtagning och anteckna datum - räknas som skörd.

Provtagning:

Prov för ts-bestämning och ev. kemisk analys: Omedelbart efter skörden uttas från varje **ruta** ett representativt prov om ca 1 kg. Proven vägs och vikten antecknas dels på provetiketten, dels hos försöksutföraren. Proven förtorkas vid högst 60°C och skickas av försöksutföraren till Agri Lab AB, Ulls väg 33, 756 51 Uppsala. Finns det andra lokala överenskommelser om var ts-analyser skall utföras så följs dessa.

Analys:

Vid ts-analys:

Proven torkas till 110 °C i 3 h för bestämning av ts-halten (DM?). Ingen kemisk analys säsongen 2011. OBS vikten på en tom plastpåse måste dras bort både från grönvikten och den torkade vikten när ts-halten bestäms. **Ingen kemisk analys säsongen 2013.** Proverna kastas därefter.

Fältkort och etiketter:

Fältkort och listor laddas ner från Fältforsks hemsida, länk [här](#). Färdigskrivna etiketter skickas till utföraren. Kopiera fältkortet och sänd in det som en bekräftelse att försöket är igång senast den 15 juni.

Försöksresultaten insänds i första hand elektroniskt snarast efter höstgraderingen, så att de är Växtproduktionsekologi tillhanda senast två veckor därefter. Slutversionen av fältkortet samt graderings- och datalistor skickas också in.

Fakturerings:

Om R6-försök skickas fakturan till: SLU Fakturamottagning, Box 7090, 750 07 Uppsala. Ange referens 500MHG. Skicka också komplett fakturaunderlag direkt till magnus.halling@slu.se. Om B6-försök faktureras sortrepresentanterna direkt.

Historik PM-versioner:

Schema för bestämning av gräsens utvecklingsstadier

2005-02-06

Magnus Halling

OBS! Utvecklingsstadiet skall anges med endast en heltalssiffra.

Kod	Stadium	Beskrivning
1	Blad	Enbart blad och förlängda bladslidor
2	Stråskjutning	Då minst en nod är synlig på minst halva antalet plantor
3	Begynnande ax-/vippgång	Del av ax/vippa är synlig på åtminstone några skott
4	Ax-/vippgång	Då halva axet/vippan är synligt ovan flaggbladet på minst halva antalet skott
5	I ax/vippa	Då del av axbärande strået är synligt mellan flaggblad och ax/vippa på minst halva antalet skott
6	Blomning	Fr.o.m. att ståndarknapparna är synliga
7	Överblommat	Fr.o.m. att pollenspridningen är avslutad

